

Franckesche Stiftungen zu Halle

**Christiani Mündenii S. Theol. D. Et In Acad. Ivlia Prof. Ord.
Selectae Theses Theologicae Vniversam Doctrinam
Christianam Exhibentes**

Muenden, Christian

Helmaestadii, 1730

VD18 13487477

Caput Primum De Gratia Dei Et Foedere Gratiae.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

LIBER QVARTVS

DE

**HOMINE PECCATORE CVM
DEO RECONCILIANDO ET AD
IMAGINEM DEI RENO-
VANDO.**

CAPVT PRIMVM

DE

**GRATIA DEI ET FOEDERE
GRATIAE.**

§. I.

VT homo e statu peccati, salua diuina iu-
stitia, in statum gratiae transferretur,
Deus sola benignitate sua inductus, pro di-
uina sua sapientia, medium inuenit, et media-
torem constituit filium suum vnigenitum,
ea lege ac conditione, vt, quisquis in eum
crediderit, saluaretur, incredulis sub aeterna
morte relictis. *Causae ergo salutis homi-
num sunt (1) gratia Dei, cum sapientia et
iustitia diuina coniungenda, (2) Christus me-
diator, et (3) fides in Christum, ad finem
vsque vitae retinenda.*

§. II.

**Principium et fundamentum salutis no-
straæ**

strae est *gratia Dei*, quae, respectu salutis generis humani, est *propensissimus Dei fauor et affectus erga homines, in peccatum delapsos, quo salutem eorum serio, et, quantum in ipso est, quaerit, ac procurare cupit*, cuius fauoris, amoris, et misericordiae magnitudinem nulla mens capere potest: sacrae autem litterae saepius extollunt. (*Ioh. III. 16. Eph. II. 4. 7.*)

§. III.

Et hanc gratiam *vniuersalem esse*, ita, ut Deus omnium et singulorum hominum, qui omnes aeternae mortis per peccatum rei facti erant, nemine excepto, misertus sit, velitque serio, pro paterno suo in illos affectu, ut omnes et singuli aeternae participes siant beatitudinis; non solum ex bonitate et iustitia diuina probari potest, verum etiam scriptura sacra euidentissimis confirmat testimoniosis, quae omni exceptione sunt maiora. (*2. Petr. III. 9. Ezech. XVIII. 23. XXXIII. II. I. Tim. II. 4. Ioh. III. 16.*)

§. IV.

Actus huius gratiae, non conditionatae, sed ordinatae, sunt *quatuor*: (1) omnium hominum *salutem* non solum *voluit* Deus, sed *omnia* etiam *vult conferre*, quae ad eam obtinendam sunt *necessaria*: (2) de *medio* sollicitus fuit, quo *iustitiae diuinae satisficeret*;

E

ret;

ret: (3) filium suum vnigenitum redemptorem constituit, misitque, ut pro hominibus legem impleret, et crimina illorum sanguine suo expiaret: (4) ea denique conferre voluit, confertque omnia, quae fidem in homine producere, souere, et conseruare possunt. Ex quibus omnibus etiam vocatio hominum ad salutem vniuersalis rite explicari, et probari potest.

§. V.

Ex schemate foederum si hanc doctrinam illustrare velimus, primo loco *discrimen*, inter *foedus operum*, et *foedus gratiae*, notandum est. *Foedus enim gratiae* est, quod Deus, ut pater misericors, homini misero constituit, ea quidem ratione, ut in oblatum mediatorem crederet, et per fidem in ipsum saluaretur.

§. VI.

Porro *fundamentum foederis gratiae* obseruari meretur, quod est *pactum*, siue *foedus*, inter Deum patrem & filium, de redimento genere humano. Etenim pater filio suo, mediatori et redemtori hominum, legem diuinam loco hominum peccatorum perfectissime impleturo, et morte sua genus humanum expiaturo, haereditatem mundi, siue regnum, per vniuersum orbem erigendum, (*Luc. XXII. 29.*) promisit. Patris vero praeceptum filius, non solum lubens volensque accepta-

ceptauit, (*Psalm. XL. 7. 8. 9.*) sed etiam, homo factus, accuratissime impleuit. (*Ioh. IV. 34. XV. 10. XIX. 30.*) Hinc quoniam mors mediatoris necessaria fuit, hoc ipsum foedus gratiae etiam *testamenti* indolem refert, quod in negotiis humanis a foedere utique distinctum est, et *actus* gratiae, modo *foederis*, modo *testamenti*, rationem praeferunt.

§. VII.

Singularem autem foederis huius rationem, qua a receptis foederum humanorum legibus recedit, ut magis perspectam habeamus, consideremus (1) *partes contrahentes*, quae sunt *Deus trinus*, *benignissimum*, *iustissimum*, *sapientissimum numen*; et *homines*, in se quidem peccatores, a Christo autem omnes redemti, et propter satisfactionem Christi in hoc foedus recipiendi, modo *beneficia*, a Deo oblata, et per Christum parta, ipsim acceptare, nec proterue repudiare velint: (2) *promissa* huius foederis, quae *gratiae* et *gloriae* nomine veniunt, siue, quae salutem hominum peccatorum, in hac vita inchoandam, et in altera consummandam, complectuntur: (3) *conditionem*, non proprie sic dictam, quam foedus *gratiae* prorsus respuit, sed pro *ordine* salutis, quem Deus sapienter constituit, acceptam, nempe veram viuamque fidem in Christum, (*Ioh. I. 12.*)

E 2

quae

quae tamen inter beneficia diuina etiam referri potest : et tandem (4) *comminationes* de aeterna *damnatione* non credentium, (*Marc. XVI. 16.*) quae quidem ex hoc foedere gratiae non fluunt, sed ex lege, cuius obligatio neutiquam sublata est ; gratiam tamen oblatam repudiantibus maiores gravioresque poenas decernunt. (*Matth. X. 15.*)

§. VIII.

Diuinam ergo gratiam, eiusque amplitudinem pie admireremur, et grata mente ordini, a Deo praescripto, nunquam non morem geramus, ut in foedus gratiae recepti, per hanc gratiam, aeternae salutis atque gloriae participes reddamur.

TABVLA SYNOPTICA.

- I. *De GRATIA DEI agitur §. I-IV. vbi*
 - 1. caussae salutis hominum generatim commemo-
rantur §. I.
 - 2. definitio gratiae ponitur §. II.
 - 3. vniuersalitas eius probatur §. III.
 - 4. actus quatuor distinguuntur §. IV.
- II. *De FOEDERE GRATIAE §. V-VIII. cuius*
 - 1. definitio habetur §. V.
 - 2. fundamentum ponitur, foedus inter Deum pa-
trein et filium, et quare foedus gratiae etiam
testamentum dicatur §. VI.
 - 3. singularis ratio traditur, qua partes contrahen-
tes, promissa, conditionem, et coiminatio-
nem §. VII.
 - 4. monita practica §. VIII.

LIBRI